

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

รายงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

เรื่อง

ผลของการสอนแบบกรณีศึกษาที่มีต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษาใน

รายวิชาHRM359 การพัฒนาองค์การ คณะบริหารธุรกิจ

The Effect of Learning Achievement on HRM359 Organization

Development by Teaching with Case Study, Faculty of Business

Administration

ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยศรีปทุม

ปีการศึกษา 2556

หัวข้อวิจัย : ผลของการสอนแบบกรณีศึกษาที่มีต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชา
HRM359 การพัฒนาองค์การ คณะบริหารธุรกิจ
ผู้วิจัย : ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์
หน่วยงาน : คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสอนแบบกรณีศึกษาที่มีต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ โดยทำการสำรวจจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 67 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) หลังจากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมในหัวข้อ วัฒนธรรมองค์การ มีความแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่ากระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาส่งผลให้พัฒนาการของนักศึกษาดีขึ้น ส่วนผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยกรณีศึกษาอยู่ในระดับ “มาก” อย่างไรก็ตามผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ เช่น ควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมมากขึ้น และในหัวข้ออื่นๆ ของวิชานี้

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอน, กรณีศึกษา, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, การพัฒนาองค์การ

Research Title : The Effect of Learning Achievement on HRM359 Organization
Development by Teaching with Case Study, Faculty of Business
Administration
Name of Researcher : Prasert Sitthijirapat
Name of Institution : Faculty of Business Administration, Sripatum University
Year of Publication : B. E. 2557

ABSTRACT

The proposes of this research were to examine The Effect of Learning Achievement on HRM359 Organization Development by Teaching with Case Study, Faculty of Business Administration. The research was also extended to investigation on opinions regarding to case study approach used in the class.

After collecting 67 students who enrolled HRM359 Organization Development in the second semester of B.E. 2556 by questionnaire, a computer package was used to calculate statistics such as percentage, mean, and standard deviation.

Results showed that students significantly improve their knowledge in the Organization Development. Regarding to student satisfactions, the average level of satisfaction was in “good level”. Participants also provide useful suggestions for instructional practices. For example, appropriate suitable time program should be appointed, and variety of topics in Organization Development would help better understanding of the students.

Keywords: Instructional Practice, Case Study, Learning Achievement, Organization Development

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเรื่อง “ผลของการสอนแบบกรณีศึกษาที่มีต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ คณะบริหารธุรกิจ” เพื่อศึกษาผลของการใช้กรณีศึกษาในการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.ชัยวิชิต เขียรชนะ ผู้ทรงคุณวุฒิที่สละเวลาให้คำปรึกษาการทำวิจัยนี้ และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รวิภา ลาภศิริ คณบดีคณะบริหารธุรกิจ ที่ให้การสนับสนุนการทำวิจัย รวมทั้งขอขอบคุณศูนย์สนับสนุนและพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งคอยให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์ โดยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปีการศึกษา 2556 จากมหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งผู้วิจัยต้องขอขอบคุณมหาวิทยาลัยศรีปทุมที่ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือจนงานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายนี้ผู้วิจัยมอบคุณประโยชน์และความดีอันพึงมีของงานวิจัยชิ้นนี้แก่ บิดา -มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

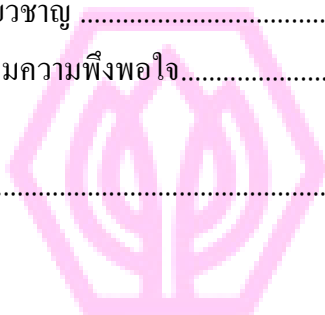
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY
ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์

มีนาคม 2557

บทที่	สารบัญ	หน้า
1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
	คำถามการวิจัย	2
	ขอบเขตการวิจัย	2
	นิยามศัพท์	3
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
	แนวคิดและทฤษฎี.....	6
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
3	วิธีดำเนินการวิจัย	12
	ประชากร.....	12
	ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	12
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	13
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	14
	การวิเคราะห์ข้อมูล	14
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	15
	ข้อมูลทั่วไป.....	15
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษา.....	16
	ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา.....	18
	ความคิดเห็นของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ กรณีศึกษา.....	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	20
	สรุปผลการวิจัย	20
	อภิปรายผล	20
	ข้อเสนอแนะ	21
	บรรณานุกรม	22
	ภาคผนวก	24
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	25
	ภาคผนวก ข แบบสอบถามความพึงพอใจ.....	27
	ประวัติย่อผู้วิจัย	31

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	จำนวนและร้อยละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ และชั้นปี	15
4.2	ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนการเรียน	16
4.3	ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังการเรียน	17
4.4	ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา	18

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นการถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ที่รวบรวมไว้อย่างเป็นทางการเป็นระเบียบให้คนรุ่นใหม่ได้ศึกษา โดยผ่านกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดความคิดที่จะนำความรู้ไปใช้ให้เกิดทักษะหรือ ความชำนาญที่จะแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม คุณภาพของผู้เรียนนั้นนอกจากจะเกี่ยวข้องกับ องค์ประกอบในตัวผู้เรียนเอง เช่น ความพร้อม สติปัญญา เจตคติ และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ แล้ว กระบวนการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดให้ก็นับว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เช่นกัน ผู้สอนที่สามารถคัดเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม มีความหลากหลาย ก็จะช่วยให้การเรียน การสอนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง ของสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนเทคโนโลยี ซึ่งมีความสลับซับซ้อนและมีความเป็นพล วัต ผู้สอนจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ เพื่อมุ่งเพาะให้บัณฑิตมีความพร้อม มีความ รอบรู้ และมีทักษะในการประกอบอาชีพตามศักยภาพของตนอย่างเหมาะสม ดังนั้นเพื่อพัฒนาการเรียน การสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้ พบว่าใช้กรณีศึกษา เป็นวิธีการสอน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์และมองภาพในการศึกษาได้ อย่างชัดเจน (วรพรรณ กระจ่างทอง, 2550) การจัดการเรียนการสอน โดยใช้กรณีศึกษาเป็นสื่อการเรียนรู้ จะสามารถส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงองค์ความรู้ระหว่างภาคทฤษฎีกับการปฏิบัติมากขึ้นในระหว่าง การเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 ในหมวด 6 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 และมาตรา 24 เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดผู้เรียนทุกคน สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามความถนัดเต็มศักยภาพ โดย ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการจากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน เกิดการใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่อง โดยที่เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ, 2545)

สำหรับการเรียนในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์กร นักศึกษาต้องเข้าใจ สภาพแวดล้อมทั้ง ภายในและภายนอกองค์กร การแก้ไขปัญหาองค์กร ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร ตลอดจนจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในองค์กร เพื่อสร้างประสิทธิภาพและความได้เปรียบในการ แข่งขันขององค์กร (สุนันทา เลานันทน์, 2541) จากขอบเขตเนื้อหาดังกล่าว อาจทำให้มีผล การเรียนรู้

ไม่มากนัก เพราะนักศึกษายังไม่มีประสบการณ์จริงในการทำงาน ทำให้ไม่สามารถใช้ทฤษฎีที่ได้ศึกษา มาในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ในธุรกิจได้อย่างลึกซึ้ง เพื่อที่จะเป็นการช่วยเหลือแก้ปัญหาของผู้เรียน อาจารย์ผู้สอนอาจใช้วิธีวิจัยในชั้นเรียนมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและนำผลมาใช้ในการ ปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (สุวิมล ว่องวานิช, 2543) สำหรับใน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะ ศึกษาเครื่องมือที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอน ดังเช่นการใช้ กรณีศึกษาในรายวิชาดังกล่าว ซึ่งทิสนา เขมมณี (2548) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนโดยใช้กรณีศึกษาจะ เป็นกระบวนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่อง ที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริงและตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มา ของคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา HRM359 การพัฒนา องค์กร
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการ ใช้กรณีศึกษาในการจัดการเรียนการสอน ใน รายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์กร สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

คำถามการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังการใช้กรณีศึกษาแตกต่างกันหรือไม่
2. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการ ใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอนอยู่ในระดับใด

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์กร ปีการศึกษา 1/2556 จำนวน 67 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาการวิจัย ศึกษาการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา HRM359 การ พัฒนาองค์กร ปีการศึกษา 1/2556

ระยะเวลา 6 เดือน

กันยายน พ.ศ. 2556 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557

ตัวแปรต้น คือ วิธีการสอนแบบกรณีศึกษา

- ตัวแปรตาม คือ
1. ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในบทเรียน
 2. ความพึงพอใจในวิธีการสอนโดยแบบกรณีศึกษา

นิยามศัพท์

กรณีศึกษา (Case Study) หมายถึง การนำเสนอสถานการณ์ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นกับองค์การและบุคคลต่างๆ อาจไม่เปิดเผยชื่อสถานที่ ตัวบุคคลจริง และมีการปรับเปลี่ยนตัวเลขข้อมูลบางอย่างเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบ หรือความเสียหายที่อาจจะได้รับ ทั้งนี้กรณีศึกษาจะต้องไม่มีการวิเคราะห์อยู่ในตัวเนื้อหา

การสอนโดยใช้กรณีศึกษา คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริงและตอบประเด็นคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา คือ คะแนนผลการสอบ ของนักศึกษาในการเรียนรู้ในเนื้อหา วิชา พฤติกรรมองค์การและการพัฒนาองค์การซึ่งหลังจากการเรียนการสอนสิ้นสุด สามารถวัดออกมาในรูปแบบของคะแนน โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในเนื้อหาในรายวิชาดังกล่าว

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ถ้าเมื่อใดที่สิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะเกิดความรู้สึกทางบวก แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าสิ่งใดสร้างความรู้สึกผิดหวังไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบเป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

ความพึงพอใจในวิธีการสอนโดยแบบกรณีศึกษาของนักศึกษา คือ คะแนนจากการตอบแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความรู้สึกของนักศึกษาในรายวิชา การพัฒนาองค์การ ที่มีต่อการนำกรณีศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. จากการศึกษาการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ ทำให้ผู้สอนทราบถึงหลักการและวิธีการการใช้กรณีศึกษาในการจัดการเรียนการสอน
2. นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนใน รายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ “ผลของการสอนแบบกรณีศึกษาที่มีต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ คณะบริหารธุรกิจ” สามารถแบ่งผลการศึกษาค้นคว้าออกเป็น 3 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่วิจัย

ตอนที่ 2 ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

- วิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษา
- ความหมายและจุดมุ่งหมายของวิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษา
- ทฤษฎีความพึงพอใจ
- แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- วิธีการสร้างความพึงพอใจในการเรียน
- การวัดความพึงพอใจ

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่วิจัย

การเรียนการสอนเป็นกระบวนการหนึ่งของระบบการศึกษา อันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้สอน ผู้เรียน และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นภายในห้องเรียน นอกห้องเรียน หรือไม่ใช่ห้องเรียนก็ได้ กระบวนการเรียนการสอนมีองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร สื่อวัตกรรม วิธีการสอน แบบทดสอบ สภาพบรรยากาศในห้องเรียน กลุ่มเพื่อน เป็นต้น ในการจัดการเรียนการสอนมักพบเสมอว่าผู้เรียนไม่สามารถบรรลุการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวังไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากมีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนหรือปัญหาทางด้านพฤติกรรมของผู้เรียน ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นต้องทำการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาเหล่านั้น เพื่อมิให้ปัญหาเหล่านั้นสั่งสมรุนแรงขึ้น ซึ่งอาจจะยากต่อการแก้ไขให้สำเร็จได้ หนทางหนึ่งที่สามารถช่วยเหลือแก้ไขของผู้เรียน สามารถใช้วิธีวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสามารถแสดงถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขหรือพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักวิชาการที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้สอนจะได้ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน และหาวิธีการแก้ไข ปัญหาเหล่านั้น หรือค้นหา พัฒนาวิธีการเพื่อนำมาใช้พัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นการแก้ปัญหาและ/หรือพัฒนางานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยอาศัยกระบวนการวิจัยในการดำเนินงานทั้งนี้มีเป้าหมายสำคัญที่อยู่เกี่ยวกับการเรียนรู้ที่สำคัญของผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับ (รัตนะ บัวสนธิ, 2544) สอดคล้องกับ สุวิมล ว่องวานิช (2543) ที่ให้คำจำกัดความของการวิจัยในชั้นเรียนว่า คือ การวิจัยที่ทำโดยอาจารย์ผู้สอนในห้องเรียน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียนนั้นเป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ได้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่างๆของตนเองให้ทั้งตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในสถาบันการศึกษาได้มีโอกาสอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวทางที่ได้ปฏิบัติ และผลที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

การวิจัยในชั้นเรียน เป็นรูปแบบหนึ่งของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าเป็นครั้ง ๆ ไป หรือเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่งในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ผลการวิจัยที่ค้นพบนี้ไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงกับกลุ่มอื่น ๆ ได้ เพราะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในวงจำกัด หรือเป็นปัญหาเฉพาะที่ อย่างไรก็ตาม การวิจัยในชั้นเรียน สามารถนำไปใช้เพื่อการศึกษา และการวิจัยในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงของ ชั้นเรียน จึงอาจกล่าวได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นวิธีการวิจัยที่ออกแบบ และพัฒนาขึ้นมาเพื่อช่วยให้ผู้สอนสามารถค้นพบว่ามีอะไรเกิดขึ้นในชั้นเรียนบ้าง และยังช่วยให้ผู้สอน ทราบข้อมูลที่จะนำไปใช้เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนที่จะมีขึ้นต่อไปในอนาคต โดยเลือกใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงบรรยาย หรือการวิจัยเชิงทดลอง ใดอย่างหนึ่งเป็นวิธีการศึกษา (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2532)

ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์กร สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะบริหารธุรกิจ มีประเด็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาต้องเข้าใจสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร การแก้ไขปัญหาองค์กร ทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร ตลอดจนจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในองค์กร เพื่อสร้างประสิทธิภาพและความได้เปรียบในการแข่งขันขององค์กร จากขอบเขตเนื้อหาดังกล่าว อาจทำให้มีผล การเรียนรู้ไม่มากนัก เพราะ นักศึกษายัง ไม่มีประสบการณ์จริงในการทำงาน ทำให้ไม่สามารถใช้ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ในธุรกิจได้ อย่างลึกซึ้ง เพื่อที่จะเป็นการช่วยเหลือแก้ปัญหาของผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนอาจใช้วิธีวิจัยในชั้นเรียนมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ตอนที่ 2 ทฤษฎีและแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การสอนเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดความคิดที่จะนำความรู้ไปใช้เกิดทักษะหรือความชำนาญที่จะแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม โดยวิธีสอนจะเป็นขั้นตอนที่ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่างๆที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเด่นหรือลักษณะเฉพาะที่ขาดไม่ได้ของวิธีนั้นๆ (ทิสนา แจมมณี, 2548)

ในการเลือกวิธีสอนนั้น จากการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ การจำ และการระลึกได้ พบว่า มนุษย์สามารถเรียนรู้โดยการสัมผัสได้ร้อยละ 10 เรียนรู้โดยการได้ยินร้อยละ 11 เรียนรู้โดยการมองเห็นได้ร้อยละ 83 และหากผู้สอนออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 2 ทางคือการได้ยินและการมองเห็น จะมีผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ถึงร้อยละ 94 ขณะที่ในด้านความสามารถในการจำ นั้น มนุษย์สามารถจำจากสิ่งที่ได้อ่านร้อยละ 10 จำจากสิ่งที่ได้ยินร้อยละ 20 จำจากสิ่งที่ได้เห็นร้อยละ 30 จำจากสิ่งที่ได้ยินและได้เห็นร้อยละ 50 จำจากสิ่งที่ได้พูดร้อยละ 70 และสามารถจดจำได้ถึงร้อยละ 90 จากสิ่งที่ได้พูดและได้ทำ ส่วนในด้านการระลึกได้ พบว่าการสอนโดยวิธี “บอกให้ทำ” มีผลต่อการระลึกได้ของผู้เรียนหลังการสอนแล้ว 3 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 70 ระลึกได้หลังจากการสอนแล้ว 3 วันคิดเป็นร้อยละ 10 การสอนโดยวิธี “แสดงให้ดู” มีผลต่อการระลึกได้ของผู้เรียนหลังการสอนแล้ว 3 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 72 ระลึกได้หลังจากการสอนแล้ว 3 วันคิดเป็นร้อยละ 20 และการสอนโดยวิธี “บอกวิธีการและแสดงให้ดู” มีผลต่อการระลึกได้ของผู้เรียนหลังการสอนแล้ว 3 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 85 ระลึกได้หลังจากการสอนแล้ว 3 วันคิดเป็นร้อยละ 65 (สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์, 2550)

อย่างไรก็ดี เราไม่สามารถบอกได้ว่าวิธีสอนใดเป็นวิธีที่ดีที่สุด เพราะการสอนต้องขึ้นกับองค์ประกอบหลายประการ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องตัดสินใจเลือกวิธีสอนตามความเหมาะสมของสภาพที่เป็นอยู่ สำหรับในการวิจัยนี้เห็นว่าการสอนโดยใช้จะใช้กรณีศึกษาจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงองค์ความรู้ระหว่างภาคทฤษฎีกับการปฏิบัติมากขึ้นในระหว่างการเรียนรู้

วิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษา

วิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษา (Case Study) เริ่มปรากฏขึ้นครั้งแรกในปี 1880 ที่คณะนิติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard Law School) โดย Christopher Columbus Langdell เป็นผู้ที่ใช้กรณีศึกษา ต่อมา คณะบริหารธุรกิจก็ได้นำมาใช้ ในการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะสำนักปริญญาโททางการบริหาร (MBA) ของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard) ซึ่งได้รับการยกย่องว่ามี

ความเชี่ยวชาญในการสร้างกรณีศึกษา เพื่อให้เหล่านักศึกษาชั้นนำจาก ทั่วโลกได้ศึกษา ผู้ที่สำเร็จ การศึกษาจากสำนักนี้จะเป็นผู้เชี่ยวชาญในการแก้ไขปัญหาทางด้านธุรกิจ จนในที่สุดวิธีการสอนด้วยวิธี นี้ก็ได้แพร่หลายไปยังมหาวิทยาลัยอื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทย ด้วย สำหรับในประเทศไทยมีการใช้ กรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริงจำนวนไม่มากนัก เนื่องจากการที่จะพัฒนากรณีศึกษาจากธุรกิจไทย ยังเป็นสิ่งที่ไม่ค่อยเปิดเผยหรือไม่แพร่หลายมากนัก การเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ยังใช้กรณีศึกษา จากต่างประเทศ (दनัย เทียนพุด, 2552)

ความหมายและจุดมุ่งหมายของวิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษา

วิธีการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญและแก้ปัญหาโดย ไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริงเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ความคิดของผู้อื่น ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น (ทิสนา แคมมณี, 2534) กรณีศึกษาจะเป็นการเขียนเรื่องราวที่เกิดขึ้น ในองค์กรในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งหรืออาจจะเรียกว่า เป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง (Real Life) ที่ เกิดขึ้นในองค์กร สิ่งที่สำคัญคือการเขียนกรณีศึกษา จะเป็นการเขียนสถานการณ์หรือปรากฏการณ์ต่างๆ การจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กร โดยมีกรรวมเอาความรู้ ทฤษฎีและหลักการเข้าไปใน กรณีศึกษา (ประจวบ เพิ่มสุวรรณ, 2552)

สำหรับ วิธีการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง นั้น เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญและ แก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริงเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ ความคิดของผู้อื่นช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น (ทิสนา แคมมณี, 2534)

กรณีศึกษาที่เขียนขึ้นจะมีจุดมุ่งหมายหลายประการ คือ

1. เพื่อบรรยายหรืออธิบายเรื่องราวขององค์กรในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยอาจจะเน้นประเด็น ทัว ๆ ไป หรือประเด็นเฉพาะเรื่อง
2. เพื่อให้ผู้เรียนหรือผู้ศึกษาในหัวข้อหรือประเด็นนั้น ๆ ได้ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา ความคิดและทักษะการแก้ปัญหา
3. กิจกรรมที่เกิดขึ้นโดยใช้กรณีศึกษาจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของสมาชิกภายในกลุ่มหรือ ในห้องเรียน ที่จะร่วมกันแสดงความคิดเห็นแง่มุมต่าง ๆ ของสมาชิกแต่ละคน และนำไปสู่ความคิดที่ ได้รับการยอมรับท่ามกลางสมาชิกทั้งหมด
4. ช่วยพัฒนาทักษะในการประเมินหรือวิเคราะห์สถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับกรณีศึกษานั้น สุกนธ์ และคณะ (2545) ได้เสนอขั้นตอน ดังนี้

- **การเตรียมการ** ก่อนการสอนผู้สอนต้องเตรียมกรณีตัวอย่างให้พร้อมต้องมีสาระซึ่งจะช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริงกรณีที่น่ามาใช้ส่วนใหญ่มักเป็นเรื่องที่มีสถานการณ์ปัญหาชัดเจนซึ่งจะช่วยกระตุ้นความคิดของผู้เรียนหากไม่มีสถานการณ์ที่เป็นปัญหาชัดเจนผู้สอนอาจใช้วิธีการตั้งประเด็นคำถามที่ท้าทายให้ผู้เรียนคิดก็ได้ผู้สอนอาจนำเรื่องจริงมาเขียนเป็นกรณีตัวอย่างหรืออาจใช้เรื่องจากหนังสือพิมพ์ข่าวและเหตุการณ์รวมทั้งจากสื่อต่างๆเช่นภาพยนตร์โทรทัศน์เป็นได้กรณีที่ต้องการแล้วผู้สอนจะต้องเตรียมประเด็นคำถามสำหรับการอภิปรายเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่ต้องการ

- **การนำเสนอกรณีตัวอย่าง** ผู้สอนอาจเป็นผู้นำเสนอกรณีตัวอย่างหรืออาจใช้เรื่องจริงจากผู้เรียนเป็นกรณีตัวอย่างก็ได้วิธีการนำเสนอทำได้หลายวิธี เช่น การพิมพ์เป็นข้อมูลมาให้ผู้เรียนอ่านการเล่ากรณีตัวอย่างให้ฟังหรือนำเสนอโดยใช้สื่อเล่นสไลด์วีดิทัศน์ภาพยนตร์หรืออาจให้ผู้เรียนแสดงเป็นละครหรือบทบาทสมมติก็ได้

- **การศึกษากรณีตัวอย่างและการอภิปราย** ผู้สอนควรแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยและให้เวลาอย่างเพียงพอในการศึกษากรณีตัวอย่างและคิดหาคำตอบแล้วจึงร่วมกันอภิปรายเป็นกลุ่มและนำเสนอผลการอภิปรายระหว่างกลุ่มเป็นการแลกเปลี่ยนกันผู้สอนพึงตระหนักว่าการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างมิได้มุ่งหาคำตอบใดคำตอบหนึ่ง ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแน่นอนแต่ต้องการให้ผู้เรียนเห็นคำตอบและเหตุผลที่หลากหลายซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดที่กว้างขึ้นมองปัญหาในแง่มุมที่หลากหลายขึ้นอันจะช่วยให้การตัดสินใจมีความรอบคอบขึ้นด้วยเหตุนี้การอภิปรายจึงควรมุ่งความสนใจไปที่เหตุผลหรือที่มาของความคิดที่ผู้เรียนใช้ในการแก้ปัญหาเป็นสำคัญ

ทฤษฎีความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นทัศนคติอย่างหนึ่งที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นรูปร่างได้ เป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เป็นสุขเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนในสิ่งที่ขาดหายไป ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้สั้น ๆ ว่า พอใจ ชอบใจ ส่วน อุทัยพรรณ สูดใจ (2545) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาจเป็นไปในเชิงประเมินค่าว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ สอดคล้องกับ สนิท เหลืองบุตรนาค (2529) ที่ให้ความหมายของ

ความพึงพอใจในแง่ของผลลัพธ์ที่น่าพอใจไว้ว่า เป็นท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีผลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งภายหลังจากที่ได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้นมาแล้วในลักษณะทางบวก คือ พอใจ นิยม ชอบ สนับสนุนหรือมีเจตคติที่ดีต่อบุคคล เมื่อได้รับตอบสนองความต้องการในทางเดียวกัน หากไม่ได้รับการตอบสนองตามความต้องการจะเกิดความไม่พอใจเกิดขึ้น เช่นเดียวกับ สง่า ภูมรงค์ (2540) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับความ สำเร็จตามความมุ่งหมาย หรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่เกิดจากความสมดุลหรือความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังและสิ่งที่ได้รับจริง หรือจากความต้องการที่ได้รับตอบสนอง หรือจากประสบการณ์ที่ได้เข้าไปใช้บริการ และประสบการณ์นั้นตรงตามความคาดหวัง แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรก เป็นความพึงพอใจที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ดังที่ วิชัย เหลืองธรรมชาติ (2531) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจมีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ คือ ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนองซึ่งมนุษย์ไม่ว่าอยู่ที่ใดย่อมมีความต้องการขั้นพื้นฐานไม่ต่างกัน ลักษณะที่สอง คือ กระบวนการที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่ง สมพงษ์ เกษมสิน (2518) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลจะเกิดความพึงพอใจจะต้องมีการจูงใจ การจูงใจเป็นการชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม โดยมีมูลเหตุความต้องการ 2 ประการ คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย และความต้องการทางด้านจิตใจ สอดคล้องกับ พิมพ์ชนก ศันสนีย์ (2540) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจที่มีต่อบริการมีความ สัมพันธ์โดยตรงกับการทำให้เป็นไปตามความคาดหวังหรือการไม่ เป็นไปตามคาดหวังของผู้บริโภค

วิธีการสร้างความพึงพอใจในการเรียน

การศึกษาจะมีความสัมพันธ์และความพึงพอใจที่ดีต่อการเรียน ต้องมีการสร้างความพอใจในการเรียนตั้งแต่เริ่มต้นให้แก่ผู้เรียน ซึ่งการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ให้คำแนะนำปรึกษา จึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจ ซึ่งในปัจจุบันผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำปรึกษา จึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้การกระทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้โดยมีแนวความคิดพื้นฐานที่ต่างกันอยู่ 2 ลักษณะ (ศิริระ สัตย์ไพศาล, 2554) ดังนี้

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติ งานจนเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนองที่สนองตามแนวคิดดังกล่าว

2. ผลของการปฏิบัติงานไปสู่ความพึงพอใจ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างพึงพอใจ และการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลของการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลของการตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปตอบสนองความพึงพอใจในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทนภายใน (intrinsic rewards) และผลตอบแทนภายนอก (extrinsic rewards) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของการตอบแทนที่ได้รับรู้แล้ว ความพึงพอใจย่อมเกิดขึ้น

การวัดความพึงพอใจ

Stromborg (1984) กล่าวว่า การจะวัดความพึงพอใจในเรื่องใดนั้นย่อมแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ของการวัด แต่มีวิธีที่นิยมใช้ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ วิธีนี้ผู้ศึกษาจะมีแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถาม ซึ่งได้รับการทดสอบหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อดีของวิธีนี้คือ ผู้สัมภาษณ์อธิบายคำถามให้ผู้ตอบเข้าใจได้ สามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่อ่านเขียนหนังสือไม่ได้ แต่มีข้อเสียคือ การสัมภาษณ์ต้องใช้เวลามาก และอาจมีข้อผิดพลาดในการสื่อความหมาย

2. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่มีผู้นิยมใช้มากที่สุด มีลักษณะเป็นคำถามที่ได้รับการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบหรือเติมคำ ข้อดีของวิธีนี้คือ ได้คำตอบที่มีความหมายแน่นอน มีความสะดวก รวดเร็วในการสำรวจ สามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ ข้อเสียคือ ผู้ตอบต้องอ่านออกเขียนได้ และมีความสามารถในการคิดเป็น

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชูวิทย์ ไชยบัว (2552) ศึกษาวิธีการสอนแบบกรณีศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมวิทยาเบื้องต้นเรื่องวัฒนธรรม พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมวิทยาเบื้องต้นเรื่องวัฒนธรรมโดยใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษาของกลุ่มตัวอย่างหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การสอนแบบกรณีศึกษาทำให้นักศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์และมองภาพในการศึกษาได้อย่างชัดเจน ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ไม่เบื่อหน่าย ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ไปในทางที่ดี

ฐานันดร ปรีดาภัญญรัตน์ (2548) ศึกษาการใช้กรณีศึกษาประกอบการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับดี ในหัวข้อนี้รูปแบบมีความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่บรรยาย สามารถเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาได้ เข้าใจง่ายและนำไปใช้ได้ เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์ ช่วยประหยัดเวลาในการศึกษา มีส่วนช่วยเพิ่มผลคะแนนในการเรียนเพิ่มทักษะในการประยุกต์ เป็นเอกสารประกอบการเรียนที่มีประโยชน์ ผู้สอนมีความรู้ในเนื้อหาที่บรรยาย ผู้สอนมีความสามารถในการถ่ายทอด ผู้สอนสามารถตอบข้อซักถามได้ชัดเจนและมีความคิดเห็นในระดับปานกลางในการเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน

วรพรรณ กระจ่ายทอง (2552) ได้ศึกษาการสอนทฤษฎีโดยใช้รูปแบบการสอนกรณีศึกษา ดีกว่าการบรรยายธรรมดา จริงหรือ พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสภาวะและหลักการทางสังคมวิทยา เรื่องสถาบันครอบครัว สถาบันการเมืองโดยใช้วิธีการสอนแบบกรณีศึกษา (case study) ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา กลุ่มทดลองหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วันฤดี สุขสงวน (2547) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนการสอนแบบใช้กรณีศึกษาประกอบการเรียน พบว่า การใช้กรณีศึกษามีผลต่อความสัมฤทธิ์ผลของการเรียนสูงขึ้น นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในการใช้กรณีศึกษาและทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น

ประจวบ เพิ่มสุวรรณ (2552) ได้ศึกษา ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้วิธีกรณีศึกษา พบว่า ผลการวิจัยพบว่าระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนโดยใช้กรณี ศึกษาอยู่ในระดับสูง และความพึงพอใจของนักศึกษาแต่ละภาควิชาไม่แตกต่างกัน

ศิริระ สัตยไพศาล (2554) ได้ศึกษาผลของการใช้กรณีศึกษาจัดการเรียนการสอนในรายวิชา IMG462 สัมมนาการจัดการอุตสาหกรรม พบว่า กระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น และนักศึกษามีความความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา อยู่ในระดับมาก

จากงานวิจัยข้างต้นทำให้ทราบว่า กระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาดีขึ้น และทำให้ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาสูงขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย ครั้งนี้เป็น การวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experiment Design) แบบ Pre-test และ Post-test Design (วสันต์ ทองไทย, 2550) เพื่ออธิบายถึง ความแตกต่างของ คะแนนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษาที่ 1/2556 ก่อนและหลังการนำกรณีศึกษาไปใช้ในการสอนในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ โดยใช้ข้อสอบและแบบประเมินความพึงพอใจต่อกรณีศึกษา เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ ภาคการศึกษาที่ 1/2556 จำนวน 67 คน

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการศึกษาไว้ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน
2. สร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการเรียนรู้อย่างรายวิชา การพัฒนาองค์การ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจในของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิด rating scale 5 ระดับ และ
ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ
3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียน
4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยวิเคราะห์ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสังเคราะห์จากข้อคำถามปลายเปิด
5. สรุปผลการวิจัย จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาและผลการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งอภิปรายผลการวิจัย
6. ดำเนินการเขียนรายงานการวิจัยและจัดพิมพ์รูปเล่มรายงาน รวมทั้งสรุปผลงานเผยแพร่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แผนการเรียนรู้ รายวิชาการพัฒนาองค์การ โดยทำการศึกษาจากหลักสูตร เอกสาร ตำรา ขอบข่าย โครงสร้าง เนื้อหา และคำอธิบายรายวิชา
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบบอัตนัย เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจในบทเรียนของนักศึกษา
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปล ผลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจในรูปแบบการจัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักเกณฑ์สำหรับการวิเคราะห์ที่ตัดแปลงจากเกณฑ์การประเมินค่าความคิดเห็นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545) ดังนี้

4.	51 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด
3.	51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
2.	51 – 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
	1.51 – 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย
	1.00 – 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ท่าน (รายชื่อดังภาคผนวก) ตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหา

แบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขสมบูรณ์แล้ว ถูกนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก (Cronbach Alpha Coefficient: α) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ . 2538) ค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับของความคงที่ของแบบสอบถาม โดยจะมีค่าระหว่าง 0-1 ค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง ซึ่งในที่นี้ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.979

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ พฤศจิกายน 2556 – ธันวาคม 2556 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ทำการประเมินผลก่อนเรียน (pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ และบันทึกผลคะแนนก่อนเรียน
2. ดำเนินการทดลองสอน
3. ทำการประเมินผลหลังเรียน (posttest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ซึ่งเป็นฉบับเดียวกัน กับแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียน (pretest)
4. นำคะแนน pretest / posttest มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบ พัฒนาการของนักศึกษาและสรุปผลการวิจัย
5. ทำการประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้กรณีศึกษาในการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามการวิจัย ใช้สถิติการวิเคราะห์คือ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สำหรับการวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาจากแบบทดสอบก่อนการเรียน และแบบทดสอบหลังเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนแบบกรณีศึกษา นั้น จะใช้การวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการ ดังสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$\text{คะแนนพัฒนาการ} = (\text{คะแนนครั้งหลัง} - \text{คะแนนครั้งแรก} / \text{คะแนนครั้งหลัง}) \times 100$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน ในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ จึงได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ใช้ศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาจำแนกตาม เพศ คณะ และชั้นปี

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	18	26.9
หญิง	49	73.1
รวม	67	100
คณะ		
คณะบริหารธุรกิจ	59	88.0
คณะนิติศาสตร์	4	6.0
คณะบัญชี	2	3.0
คณะวิศวกรรมศาสตร์	1	1.5
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1.5
รวม	67	100
ชั้นปี		
ปีที่ 4	48	71.6
ปีที่ 3	13	19.4
อื่นๆ	6	9.0
รวม	67	100

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมดที่ลงทะเบียน 67 คน โดยเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ จำนวน 59 คน คิดเป็น

ร้อยละ 88.0 นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0 นักศึกษาคณะบัญชี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 และนักศึกษาคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

ประชากรประกอบด้วยนักศึกษา เพศชาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 และนักศึกษาเพศหญิงจำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 73.1 ในจำนวนนี้มีนักศึกษารุ่นปีที่ 4 มากที่สุด จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 71.6 รองลงมาคือ นักศึกษารุ่นปีที่ 3 จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 และนักศึกษารุ่นปีอื่นๆจำนวน 6 คน คิดเป็น ร้อยละ 9.0 ดังแสดงในตาราง 4.1

ตอนที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลของการใช้ วิธีการเรียนแบบกรณีศึกษา ในเรื่อง วัฒนธรรมองค์การ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา โดยใช้สถิติได้แก่ ค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ค่าสถิติทดสอบที (t-test dependent) รายละเอียดของผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนการเรียนรู้ (Pre-test)

คะแนน Pre-test	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10	-	-
9	-	-
8	5	7.5
7	14	20.9
6	26	38.8
5	12	17.9
4	10	14.9
3	-	-
2	-	-
1	-	-
0	-	-
รวม	67	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่าคะแนนทดสอบก่อนการเรียนส่วนใหญ่ได้ 6 คะแนน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมาได้ 7 คะแนน จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 และได้ 5 คะแนน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 17.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังการเรียน (Post-test)

คะแนน Post-test	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10	2	3.0
9	16	23.9
8	23	34.3
7	11	16.4
6	11	16.4
5	4	6.0
4	-	-
3	-	-
2	-	-
1	-	-
0	-	-
รวม	67	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า คะแนนทดสอบหลังการเรียนส่วนใหญ่ได้ 8 คะแนน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมาได้ 9 คะแนน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9 และได้ 7 และ 6 คะแนน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 ตามลำดับ

จากตาราง 4.2 และ 4.3 สามารถนำคะแนนที่ได้มาคำนวณคะแนนพัฒนาการได้จากสูตร

$$\text{คะแนนพัฒนาการ} = (\text{คะแนนครั้งหลัง} - \text{คะแนนครั้งแรก} / \text{คะแนนครั้งหลัง}) \times 100$$

เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้

$$\text{คะแนนพัฒนาการ} = (451 - 394 / 451) \times 100 = 12.64 \%$$

จากผลการคำนวณพบว่า นักศึกษามีคะแนนพัฒนาการเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.64

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิธีเรียนแบบกรณีศึกษา

ผลการวิเคราะห์จาก แบบสอบถาม ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิธีเรียนแบบกรณีศึกษา ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 4.4 ความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิธีเรียนแบบกรณีศึกษา

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
	N	μ	S.D.	ความหมาย
1. กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมาย /จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาชัดเจน	67	4.25	0.58	พึงพอใจมาก
2. วิธีการดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ มีความเหมาะสมในหัวข้อที่ศึกษา	67	4.34	0.62	พึงพอใจมาก
3. กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	67	4.34	0.93	พึงพอใจมาก
4. กิจกรรมนี้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น	67	4.07	0.70	พึงพอใจมาก
5. อาจารย์ใช้คำถามหรือกิจกรรมสนับสนุนที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์	67	4.25	0.72	พึงพอใจมาก
6. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุม พุดคุย ให้คำแนะนำและรับฟังข้อคิดเห็นของนักศึกษาที่แตกต่างหรือขัดแย้งกันระหว่างกลุ่ม	67	4.12	0.91	พึงพอใจมาก
7. เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา	67	4.07	0.82	พึงพอใจมาก
8. โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา	67	4.31	0.67	พึงพอใจมาก
ความพึงพอใจรวมทุกด้าน	67	4.22	0.70	พึงพอใจมาก

จากผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาดังแสดงในตาราง 4.4 พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการใช้วิธีการเรียนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ อยู่ในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 โดยมีค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 2 วิธีการดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ มีความเหมาะสมในหัวข้อที่ศึกษา และหัวข้อที่ 3 กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา มากที่สุดคือ 4.34 รองลงมาคือหัวข้อที่ 8 โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนค่าเฉลี่ยในหัวข้อที่ 4 กิจกรรมนี้นั้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น และหัวข้อที่ 7 เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 4.07

ความคิดเห็นของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิธีเรียนแบบกรณีศึกษา

จากการรวบรวมความคิดเห็นจากข้อคำถามปลายเปิดในแบบสอบถามพบว่า นักศึกษาได้เสนอความคิดเห็นในด้านการกำหนดเนื้อหาของกิจกรรม ดังนี้

1. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจในกิจกรรมมากกว่าการเรียนการสอนในรูปแบบเดิม
2. ควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรมมากขึ้น และในหัวข้ออื่นๆ ของวิชานี้ด้วย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาผลของการใช้วิธีการเรียนแบบกรณีศึกษาในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ มีวัตถุประสงค์การศึกษา เพื่อศึกษาการใช้กรณีศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชา รายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ และเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา รายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ ในการวิจัยครั้งนี้ทำการสำรวจจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โดยข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนพบว่า มีจำนวน 67 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบประเมินผลก่อน และหลังเข้าร่วมกิจกรรม และแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นภายใต้กรอบทฤษฎี และข้อเท็จจริงในการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียน โดยใช้กรณีศึกษาเรื่องวัฒนธรรมองค์การ ในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ ดังมีรายละเอียดดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษา

ผลการวิเคราะห์จากแบบทดสอบก่อนการเรียน และแบบทดสอบหลังเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้วิธีการเรียนแบบกรณีศึกษา ในเรื่อง วัฒนธรรมองค์การพบว่า แตกต่างกัน โดย นักศึกษามีผลการเรียนรู้ดีขึ้นกว่าก่อนใช้กรณีศึกษา โดยนักศึกษามีคะแนนพัฒนาการเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.64

2. ความพึงพอใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้วิธีเรียนแบบกรณีศึกษา

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา พบว่า ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกระบวนการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษาในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ โดยรวมอยู่ในระดับ “พึงพอใจมาก” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ งานวิจัยครั้งนี้พบว่า หลังจากใช้วิธีเรียนแบบกรณีศึกษา ทำให้นักศึกษา มีผลการเรียนรู้ดีขึ้นกว่าก่อนใช้กรณีศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูวิทย์ ไชยแก้ว (2552) ที่อธิบายว่าการสอนแบบกรณีศึกษาทำให้นักศึกษาสามารถคิดวิเคราะห์และมองภาพในการศึกษาได้อย่างชัดเจน

เช่นเดียวกับ ฐานันดร ปรีดาภัญญรัตน์ (2548) ที่กล่าวว่า การใช้กรณีศึกษาประกอบการเรียนสามารถเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาได้เข้าใจง่าย นอกจากนี้จากผลการวิจัยยังพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจในการใช้วิธีเรียนแบบกรณีศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจวบ เพิ่มสุวรรณ (2552) และ ศิระ สัตย์ไพศาล (2554) ทั้งนี้อาจเป็นดังที่ ทิศนา แคมมณี (2534) อธิบายไว้ว่า วิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษา จะช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญหน้าและแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ และเรียนรู้ความคิดของผู้อื่น ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาครั้งนี้ต้องการทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบกรณีศึกษา ซึ่งเห็นได้ชัดว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จึงควรอย่างยิ่งที่จะนำวิธีการสอนลักษณะนี้ไปพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาถึง ผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาเพียงหัวข้อเดียวในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยในประเด็น ความคิดเห็นของการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อที่เฉพาะเจาะจง เพื่อจะทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก ซึ่งจะประโยชน์กับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์มากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาโดยใช้กรณีศึกษารูปแบบที่หลากหลายขึ้น เช่น จากสื่อใหม่ ๆ จากอินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นต้น
3. ควรมีการวิจัยวิธีการเรียนการสอนโดยวิธี อื่นเปรียบเทียบกับวิธีการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดการการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนของ รายวิชาอื่น ๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง 2545). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ชูวิทย์ ไชยบัว. 2552. ศึกษาวิธีการสอนแบบกรณีศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสังคมวิทยาเบื้องต้นเรื่องวัฒนธรรม. สืบค้นเมื่อ ธันวาคม 2556, จาก <http://eduweb.kpru.ac.th/pdf/rs15.pdf>
- คนัย เทียนพุด. กรณีศึกษา (Case Study) ในการจัดการเชิงกลยุทธ์. สืบค้นเมื่อ พฤศจิกายน 2556 <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=dnt&month=08-2008&date=18&group=40&gblog=19>
- พิมพ์ชนก ศันสนีย์. 2540. ปัจจัยกำหนดคุณภาพของการบริการตามการรับรู้ของผู้บริโภคในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัตนะ บัวสนธ์. 2544. วิจัยและพัฒนาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.
- วรพรรณ กระจ่างทอง. 2552. การสอนทฤษฎีโดยใช้รูปแบบการสอนกรณีศึกษา ดีกว่าการบรรยายธรรมดา จริงหรือ. สืบค้นเมื่อ ธันวาคม 2556, จาก <http://eduweb.kpru.ac.th/pdf/rs14.pdf>
- วสันต์ ทองไทย. 2550. การวิจัยเชิงทดลอง: วิธีดำเนินการ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์.
- วิชัย เหลืองธรรมชาติ. 2531. ความพึงพอใจในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมใหม่ของประชากรหมู่บ้านอพยพโครงการเขื่อนรัชชประภา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วันฤดี สุขสงวน. 2547. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้กรณีศึกษาในการสอนรายวิชาทฤษฎีบัญชีขั้นสูงหลักสูตรปริญญาตรีมหาวิทยาลัยรังสิต. คณะบัญชี มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ฐานันดร ปรีดากัญญรัตน์. 2548. การศึกษาความคิดของการใช้กรณีศึกษาประกอบการเรียนการสอน รายวิชาทฤษฎีบัญชี. ภาควิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยนอร์ทเทอร์นเชียงใหม่.
- ทศนา เขมมณี. 2534. ระบบการออกแบบการเรียนการสอน.เอกสารประกอบการสอน. คณะครูศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทศนา เขมมณี. 2548. ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมี

- ประสิทธิ์ภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2545. วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
 ประจวบ เพิ่มสุวรรณ. ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการศึกษา. สืบค้น
 เมื่อ พฤศจิกายน 2556, จาก
http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/epaper/may_july2010/pdf/page37.pdf
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538. วิจัยวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสิ. "มิติใหม่ของการวิจัยทางการศึกษา," วารสารวิธีวิทยาการวิจัย. 4(1): 1 - 8;
 มกราคม - เมษายน 2532.
- สง่า ภูธรรงค์. 2540. ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ตาม
 อำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ และความพึงพอใจของข้าราชการสำนักงาน
 ศึกษานิเทศก์ในเขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
- สนิท เหลืองบุตรนาถ. 2529. ความพึงพอใจของนักศึกษาโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการ
 ศึกษาประจำการระดับปริญญาตรี คุรุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกเกษตรศาสตร์ ที่มีต่อการเรียน
 วิชาการศึกษา พันธุ์พืชของมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมพงษ์ เกษมสิน. 2518. การปกครองของไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันทา เลานันท์. 2541. การพัฒนาองค์การ. กรุงเทพฯ: ดี.ดี. บ็ุกส์ ไตร.
- สุรเชษฐ เวชชพิทักษ์. 2550. ทฤษฎีและจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอนด้วยคอมพิวเตอร์.
 สืบค้นเมื่อ พฤศจิกายน 2556, จาก
http://www.ict.mbu.ac.th/th/index.php?option=com_content&task=view&id=79&Itemid=41&limit=1&limitstart=20
- สุวิมล ว่องวานิช. 2543. บทสรุปรายงานการวิจัยเรื่องการวิจัยและพัฒนาระบบการประเมินผล
 ภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อุทัยพรรณ สุดใจ. 2545. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการขององค์การโทรศัพท์
 แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Stromborg, M. F. 1984. **Selecting an Instrument to measure quality of life.** Oncology Nursing
 Forum.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผศ.ดร.ประพันธ์ ชัยกิจอุราใจ ผู้อำนวยการหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(การจัดการทรัพยากรมนุษย์) มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ดร.อนุพงศ์ อวีรุทธา หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ดร.อมร ถุงสุวรรณ อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนคร

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามความพึงพอใจ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

แบบสอบถามความพึงพอใจ

เรื่อง ผลของการสอนแบบกรณีศึกษาที่มีต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ คณะบริหารธุรกิจ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษาในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ

1. โดยข้อมูลจากแบบสอบถามนี้ถือว่าเป็นความลับ ใช้เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้นและจะไม่ผลต่อเกรดในการเรียนวิชานี้
2. แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนา
3. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. ชั้นปีที่
 1 2 3 4 อื่นๆ (ระบุ).....
3. การเข้าเรียนต่อภาคการศึกษา
 น้อยกว่า 5 ครั้ง 5-10 ครั้ง มากกว่า 10 ครั้งขึ้นไป
4. คณะ
 บริหารธุรกิจ วิศวกรรมศาสตร์ บัญชี
 นิติศาสตร์ อื่นๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยแบบกรณีศึกษาในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา ในรายวิชา HRM359 การพัฒนาองค์การ ที่นักศึกษาเรียนว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับใด โปรดใส่เครื่องหมาย

✓ ลงในช่องได้หมายเลขที่ระบุแทนระดับความพึงพอใจ

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอน	ความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. กิจกรรมนี้มีจุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเกณฑ์การวัดและประเมินผลการศึกษาชัดเจน					
2. วิธีการดำเนินกิจกรรม เวลาที่ใช้ มีความเหมาะสมในหัวข้อที่ศึกษา					
3. กิจกรรมนี้ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา					
4. กิจกรรมนี้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้น					
5. อาจารย์ใช้คำถามหรือกิจกรรมสนับสนุนที่กระตุ้นให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์หรือวิจารณ์					
6. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ซักถาม แสดงความคิดเห็น ประชุมพูดคุย ให้คำแนะนำ และรับฟัง ข้อคิดเห็นของนักศึกษาที่แตกต่างหรือขัดแย้งกันระหว่างกลุ่ม					
7. เทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้ในกิจกรรมมีความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา					
8. โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจในกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยการใช้กรณีศึกษา					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนา

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายประเสริฐ สิทธีจรุพัฒน์
สถานที่เกิด	กรุงเทพฯ
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตบางเขน
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2548	Ph.D. (Human Resource Management) University of Northumbria at Newcastle
พ.ศ. 2535	พบ.ม. (การบริหารงานบุคคล) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
พ.ศ. 2531	ศศ.บ. (บริหารรัฐกิจ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผลงานด้านการวิจัย	
	ประเสริฐ สิทธีจรุพัฒน์. (2553). นักการเมืองถิ่นจังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพฯ: บริษัท ชรรรมาเพลส จำกัด. ธันวาคม 2553.

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY